

KERATOKONUS

Keratokonus nedir?

Keratokonus gözün ön kısmındaki kornea tabakasının incilmesi ve sivrilmesiyle seyreden, düzensiz astigmatizmaya ve miyopiye yol açarak görme fonksiyonunda azalmaya neden olan ilerleyici bir göz hastalığıdır.

Belirtileri nelerdir?

En sık rastlanan belirtileri kısa sürelerle artan miyopi ve astigmatizma ve buna bağlı olarak sık sık gözlük değişmesi, gözlüğe rağmen iyi görememe, gece görüşünde azalma, ışık hassasiyetinde artıştır.

Kimlerde görülür ve neden ortaya çıkar? Cinsiyet farkı göstermeksizin hem kadın hem erkeklerde görülür. Etiyolojide göz kaşımaya bağlı tekrarlayan travma ve genetik faktörler sorumlu tutulmuştur. Sıklıkla gözlerde aşırı kaşınmaya yol açan atopik konjonktivit ve vernal konjonktivit gibi allerjik göz hastalığı olan kişilerde görülür. Ayrıca retinis pigmentosa (tavuk karası hastalığı), Down sendromu, bazı bağ dokusu hastalıkları gibi genetik geçişli tablolarla birlikteliği de bildirilmiştir. Bugün için en çok kabul gören görüş keratokonusun çok faktörlü bir hastalık olduğu, genetik yatkınlığı olan kişilerde çevresel etmenlerin (göz kaşıma gibi) devreye girmesiyle ortaya çıktığıdır.

Hastalığın seyri nasıldır?

Keratokonus genellikle ergenlik döneminde veya yirmili yaşlarda başlar ve kişiden kişiye değişen bir hızda ilerler. Bu ilerleme 35-40 yaşlar civarında durur ve hastalık stabil hale gelir. Hastalık her iki gözü etkilemekle birlikte oldukça asimetriktir ve sıklıkla bir gözde daha belirgin olarak bozulma gösterir.

Keratokonus tanısı nasıl konulur?

İlerlemiş keratokonus hastalarını deneyimli bir göz doktoru standart göz muayenesi ile tanıyabilir. Ancak şüpheli ve erken olgularda Orbscan ve Pentacam gibi özel tetkik cihazlarıyla kornea topografisi ve kalınlık muayeneleri yapılarak tanı konulmaktadır. Bu özel muayene yöntemleri keratokonusun ilerleyip ilerlemediğini saptamak ve yapılacak tedavilerin sonucunu değerlendirmek için de kullanılmaktadır.

Tedavi yöntemleri nelerdir?

Keratokonus tedavisinde ilk adım eğer hastalık ilerleme döneminde ise ilerlemenin durdurulmaya çalışılmasıdır. Hastalık ilerleme hızı kişiden kişiye değişkendir ve ilerleme genellikle gençlerde görülür. İlerleme olup olmadığını anlamak için 4-6 ay ara ile muayeneler tekrarlanır. İlerlemesi durdurulmuş keratokonus hastalarının görme keskinliğini artırmak için uygulanan diğer yöntemler kontakt lens uygulamaları, kornea içi halka yerleştirilmesi, göz içi lens uygulanması ve kornea naklidir.

- **Kollajen çapraz bağlama (crosslinking) tedavisi:** Bugün için ilerlemeyi durdurmak için kanıtlanmış tek yöntem "crosslinking" (CCL) yöntemidir. Ancak CCL yönteminin emniyetle uygulanabilmesi içinse teşhiste geç kalınmamış olması, yani korneanın aşırı incelmemiş olması gereklidir. CCL yönteminde hastanın gözüne riboflavin damlası damlatıldıktan sonra göze ultraviyole ışığı uygulanır. Bu şekilde oluşan fotokimyasal reaksiyon ile korneanın sertliğinin artırılması ve güçlendirilmesi sağlanır.
- **Kontakt Lensler:** Gözlüklü görmesi tatminkar düzeyde olmayan keratokonus hastaları keratokonus için özel imal edilmiş sert kontakt lensler veya hibrid kontakt lenslerden (yumuşak ve sert birarada) istifade edebilir. Kontakt lensler korneası çok incelmüş ileri evre hastalara uygun değildir.
- **Kornea İçi Halka Yöntemi:** Halka yönteminde polimetilmetakrilat veya akrilik polimerlerinden yapılmış olan yarım daire şeklinde protezler korneada femto

saniye laserle hazırlanan tüneller içine yerleştirilir. Halka yönteminin uygulanabilmesi için keratokonusun ilerlemesinin durmuş olması, korneanın çok incelmemiş ve çok dikleşmemiş olması gerekmektedir. Uygun gözlerde korneaya yerleştirilen halkalar korneada düzleşme yaparak en iyi düzeltilmiş görme keskinliğinde artış sağlamaktadır.

- **Göz içi lensi uygulaması:** İlerlemesi durmuş keratokonus hastaları eğer kontakt lens ve halka tedavilerinden faydalanamıyorsa miyopi ve astigmatizmayı gidermeye yönelik diğer bir tedavi seçeneği göz içi lensi uygulanmasıdır. Bu lensler kişinin kendi saydam lensi üzerine veya renkli iris tabakası üzerine yerleştirilmektedir. Bu tür bir uygulamanın yapılabilmesi için hastanın kornea endotel hücre sayısının yeterli olması şartı aranmaktadır.
- **Kornea nakli:** Kornea nakli genellikle ihmal olmuş, korneası çok incelmış ileri keratokonus hastalarında diğer yöntemlerden faydalanılamadığı için son çare olarak uygulanmaktadır. Keratokonus hastalarının yaklaşık %20'si kornea nakline gitmektedir. Keratokonus tedavisi için yapılan nakiller yüz güldürücü olup ilk 10 yılda %90 üzerinde başarı bildirilmiştir.